

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22Pc/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6425200700
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2025:6425200700.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Zuzan, vo veci oprávnenej z vyživovacej povinnosti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX D. – D., proti povinnému z vyživovacej povinnosti: otcovi: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. D. XXX, XXX XX D. – D., o návrhu na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným zo sumy 100,- € mesačne na sumu 180,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc dňom 24.03.2025.

II. Súd vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietá.

III. Zročné výživné za obdobie od 24.03.2025 do 05.09.2025 vo výške 420,80 € je povinný z vyživovacej povinnosti povinný zaplatiť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku k rukám navrhovateľky.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 24P/34/2020-83 zo dňa 02.02.2021.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka – oprávnená z vyživovacej povinnosti sa návrhom doručeným Okresnému súdu Žiar nad Hronom dňa 24.06.2025 domáhala zvýšenia výživného od otca zo sumy 100,- € mesačne na sumu 180,- € mesačne, splatné vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc dňom podania návrhu. Žiadala zároveň, aby súd otca zaviazal na doplatenie omeškaného výživného od sept. 2024 vo výške 700,- €.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom nemá žiadny kontakt. Výživné ktoré bolo určené naposledy vo výške 100,- € mesačne v roku 2021 je v súčasnej dobe pre ňu nepostačujúce. Žiada zvýšiť sumu výživného z dôvodu, že sa zvýšili náklady na vzdelávanie, na cestovné do školy, zdravotnú starostlivosť, školské potreby a potraviny. Vyčíslila výdavky nasledovne: strava 300,- €, cestovné 40,- €, mobil 12,- €, strava v škole 40,- €, školské potreby + oblečenie na odborný výcvik 30,- €, stužková 10,- €, výlety 20,- €, oblečenie 30,- €, kozmetika + hygiena 20,- €, zdrav. starostlivosť (lieky) 20,- €. Náklady spojené s bývaním a poistením jej hradí matka.

3. Súd vykonal šetrenie pobytu povinného z vyživovacej povinnosti (ďalej v texte aj ako „povinný“ alebo „otec“). Jeho pobyt sa nepodarilo vypátrať. Pojednávaní sa opakovane nezúčastnil, v konaní sa nevyjadril ani písomne. Súd v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania rozhodol v jeho neprítomnosti.

4. Súd vykonal lustráciu vlastníctva osobných motorových vozidiel otca, lustráciu otca v evidencii nehnuteľností, žiadal daňový úrad o oznámenie, či otec podal daňové priznanie, lustraval otca v evidencii sociálnej poisťovne. Daňový úrad súdu dňa 14.04.2025 oznámil, že otec daňové priznanie za posledné zdaňovacie obdobie nepodal. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Žiar nad Hronom, Okresný dopravný inšpektorát v Žarnovici súdu oznámil dňa 11.04.2025, že otec je vlastníkom osobného motorového vozidla Škoda Favorit, Peugeot 309 a Škoda 120 L, na ktorých sú exekútorские blokácie.

5. Na pojednávaní dňa 05.09.2025 bola navrhovateľka vypočutá a k svojim pomerom uviedla, že býva v spoločnej domácnosti s mamou a bratom. Bývajú v byte, kde má spoločnú izbu s plnoletým bratom. Výšku výdavkov na bývanie nevedela uviesť, pretože ich platí mama. Plnoletý brat prispieva na chod domácnosti. Navrhovateľka nemá žiadny príjem, preto sa finančne na chode domácnosti nepodieľa. Zdravotný stav má dobrý. Študuje v Žiari nad Hronom na hotelovej akadémii, aktuálne v štvrtom ročníku. Ide o 5 ročné štúdium dennou formou. Nevlastní žiadny majetok, úspory má okolo 600,- €. Nie je zárobkovo činná, keďže študuje dennou formou. Počas prázdnin pracovala na základe dohody o brigádnickej činnosti v kuchyni ako pomocná kuchárka a zarobila za celé prázdniny 900,- €. Počas školského roka nepracuje. Navrhovateľka uviedla, že má bežné mesačné výdavky, na stravu priemerne mesačne minie okolo 300,- €, na hygienické potreby 30,- až 40,- € mesačne. Na oblečenie a obuv minie priemerne okolo 70,- až 80,- €. Pravidelne užíva antikoncepciu, čo ju vyjde mesačne 20,- €. Máva iba bežné ochorenia raz až dvakrát za rok, kedy si na tento účel zakupuje lieky. Do školy má výdavky pravidelne mesačne 10,- € na stužkovú a 30,- € na stravu. Do školy cestuje autobusom, cestovné ju vyjde za mesiac 40,- € (jeden deň je cestovné okolo 4,- €). Za mobil platí paušál 14,- až 15,- € mesačne. Platené voľnočasové aktivity nemá. Matka jej dáva vreckové mesačne približne 30,- až 40,- €. Desiate do školy si berie buď z domu, alebo si ich kupuje. Pravidelne navštevuje aj zubnú ambulanciu na preventívne prehliadky a v prípade potreby na zákrok, čo ju vyjde do 30,- € jednorazovo a má plánovanú dentálnu hygienu. Poukázala na to, že absolvovala vodičský kurz, čo ju stálo 900,- €.

6. Oprávnená z vyživovacej povinnosti predložila súdu potvrdenie o príjme svojej matky A. G., nar. XX.XX.XXXX, z ktorého vyplýva priemerný mesačný príjem za obdobie od 05/24-04/25 vo výške 1225,80 € mesačne. Matka je vlastníčkou bytu, v ktorom spolu bývajú, čo vyplýva z výpisu z LV č. XXXX k.ú. C. D.. Oprávnená predložila aj doklady preukazujúce výdavky matky, potvrdenie o návšteve školy navrhovateľkou – Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Jilemnického 1282, 965 01 Žiar nad Hronom ako aj vlastné výdavky.

Súd uvádza, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkaz na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 220 ods. 2 druhá veta CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP):

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, pripojeného súdneho spisu týkajúceho sa navrhovateľky sp. zn. 24P/34/2020 a výsluchom navrhovateľky.

8. Po vykonanom dokazovaní mal súd preukázané, že od posledného rozhodovania o výške výživného došlo k podstatnej zmene pomerov, a to najmä na strane navrhovateľky. V čase vydania rozsudku č.k. 24P/34/2020- 83 zo dňa 02.02.2021 (t.j. pred viac ako 4 rokmi) bola navrhovateľka maloletá. Navštevovala základnú školu, zdravotný stav mala dobrý. Otec s maloletou ani matkou neudržiaval žiadny kontakt, výživné platil pravidelne, ale nad rámec bežného výživného dcére neprispel. Otec bol v tom čase podľa vlastného vyjadrenia bezdomovec, chodil ale občas k svojej matke do domácnosti na adrese Rudno nad Hronom 216. pracoval ako SZČO – murár, ale situáciu označil v tom čase za zlú kvôli pandémie Covid 19. Matka pracovala v spoločnosti Neuman Aluminium Services Slovakia, s.r.o. s príjmom okolo 800,- € mesačne v čistom.

9. Z vykonaných lustrácií má súd za preukázané, že povinný z vyživovacej povinnosti nie je evidovaný v sociálnej poisťovni ako odvádzateľ povinných odvodov. Daňové priznanie za rok 2024 nepodal. Je vlastníkom osobných motorových vozidiel, na ktorých sú ale viaceré exekútorские blokácie. Z potvrdenia o návšteve školy má súd preukázané, že navrhovateľka študuje dennou formou na hotelovej akadémii v štvrtom ročníku (ide o päťročné štúdium). Súd mal predloženými listinnými dôkazmi (výpis z účtu, vyúčtovanie, faktúry, doklad o zaplatení poplatku za vodičský kurz) a výpoveďou navrhovateľky za preukázané výdavky na strane navrhovateľky, pričom za nevyhnutné výdavky je nutné považovať:

Výdavok na stravu okolo 300,- € mesačne, cestovné do školy 40,- € mesačne, paušál na mobil 12,- € mesačne, hygienické potreby a kozmetika okolo 20,- € mesačne, zdravotná starostlivosť – lieky okolo 20,- € mesačne, oblečenie a obuv priemerne okolo 70,- € mesačne, výdavky na bývanie vo výške jednej tretiny z celkových výdavkov ktoré z predložených listín – trvalý príkaz z účtu matky a vyúčtovanie, vyplývajú z celkovej výške vrátane energií 175,- € (80,- € za služby spojené s užívaním bytu, plyn 61,- € mesačne, elektrina 34,- € mesačne), t.j. na navrhovateľku pripadá suma 58,- €. Pravidelne má navrhovateľka výdavky do školy v sume 10,- € mesačne na stužkovú. Spolu pravidelné výdavky navrhovateľky predstavujú minimálne sumu cca 530,- € mesačne. Okrem toho jej matka hradí poisťku. Výšku výdavkov ako je výdavok na stravu, hygienické potreby, obuv a oblečenie nie je možné objektívne preukázať, súd však ich vyčíslenie uvedené navrhovateľkou považoval za primerané, zodpovedajúce aktuálnym životným nákladom a potrebám v Slovenskej republike, vzhľadom na vek, školské potreby a záujmy.

10. Na zistený skutkový stav súd aplikoval najmä tieto právne predpisy:

10.1. Podľa § 62 odsek 1,2,4 a 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10.2. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10.3. Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

11. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom podľa cit. ust. § 62 Zákona o rodine trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Oprávnená – t.j. navrhovateľka preukázala, že študuje na strednej škole dennou formou štúdia, t.j. preukázala, že zatiaľ nenadobudla schopnosť sa sama živiť. Dosiahla síce príjmy z brigád, avšak tieto príjmy nie sú schopné pokryť jej výdavky. Vyživovacia povinnosť rodičov stále trvá.

12. Po vykonanom dokazovaní a vyhodnotení dôkazov súd dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom (rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 24P/34/2020- 83 zo dňa 02.02.2021) došlo u navrhovateľky k takej podstatnej zmene pomerov, že je potrebné výživné zo strany otca zvýšiť.

12.1. Navrhovateľka je oproti pôvodnému stavu, kedy navštevovala základnú školu staršia, vyspelejšia, navštevuje strednú odbornú školu, má svoje záujmy a potreby. Plnoletá dcéra má zvýšené výdavky na stravu, bývanie, poplatky a potreby do školy, oblečenie, obuv, hygienu, zdravotnú starostlivosť a voľnočasové aktivity. Do školy cestuje, s čím sú spojené taktiež ďalšie výdavky. Medzi základné a nevyhnutné výdavky možno s istotou zaradiť, stravu, hygienu, náklady na vzdelanie a zdravotnú starostlivosť ako aj voľnočasové aktivity.

12.2. Otec počas posledného rozhodovania o výživnom pracoval ako SZČO ako murár. V tom čase uvádzal, že je problém s prácou z dôvodu pandémie. V súčasnej dobe jeho príjem, majetkové pomery ani osobné pomery nebolo možné zistiť, ani jeho pobyt sa nepodarilo vypátrať.

12.3. Súd pri rozhodovaní berie do úvahy prvoradé kritérium a to je najlepší záujem dieťaťa, pričom pokiaľ je stále odkázané na výživu svojich rodičov, je potrebné skúmať, či je v ich možnostiach a schopnostiach zabezpečiť výživu svojho dieťaťa. Je to ich zákonná povinnosť, pričom v danom prípade nemožno prehliadnuť fakt, že otec sa dlhodobo s dcérou nekontaktoval a prakticky ju opustil. Nad rámec bežného výživného jej neprispieval a od septembra 2024 neplatil výživné vôbec. Väčšinu výdavkov navrhovateľke hradí matka.

12.4. Pri určovaní samotnej výšky výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1 prvá veta ZoR, t.j. veku, odôvodnených potrieb dieťaťa, ako aj možností, schopností a majetkových pomerov osôb povinných platiť výživné. Okrem výdavkov, ktoré vyčíslila navrhovateľka a ktoré boli posúdené ako základné, nevyhnutné a oprávnené, jej vznikajú aj mimoriadne a nepredvídané výdavky (ako napríklad náklady na vodičský kurz). Pri posúdení možností a schopností povinného rodiča súd vychádzal z potenciality jeho príjmu, keďže je stále v produktívnom veku, ani počas posledného súdneho konania neuvádzal a nepreukázal objektívne prekážky, pre ktoré by nevedel zabezpečiť svoju výživu a výživu svojej dcéry. Vzhľadom k tomu, že súd nemal riadne preukázané pomery povinného, pri rozhodovaní vzal do úvahy len základné a nevyhnutné výdavky navrhovateľky ako je bývanie, strava, ošatenie, obuv, zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a cestovanie do školy. Súd dospel k záveru, že otec je schopný uhrádzať navrhovateľke výživné v určenej výške, t.j. 180,- € mesačne, a to bez ujmy svojej vlastnej výživy. Pri rozhodovaní súd vychádzal z vykonaného dokazovania ako aj z metodiky vydanéj ministerstvom spravodlivosti za účelom zjednotenia rozhodovacej praxe. Súd mal preukázanú zmenu pomerov už v čase podania návrhu (24.03.2025), preto zvýšil vyživovaciu povinnosť otca už od tohto dátumu. Pokiaľ navrhovateľka žiadala o doplatenie výživného od mesiaca sept. 2024 súd v tejto časti návrh zamietol ako nedôvodný, keďže na dlžné výživné za toto obdobie má navrhovateľka právoplatný rozsudok – t.j. titul, na základe ktorého je oprávnená podať návrh na vykonanie exekúcie. Zvýšiť alebo určiť výživné možno najskeôr odo dňa začatia súdneho konania.

12.5. Záverom je treba poukázať aj na to, že na strane oprávneného nastal objektívny nárast životných nákladov, na ktorý je potrebné pri zmene pomerov prihliadať v zmysle ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Tzv. valorizačná klauzula obsiahnutá v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Je teda nevyhnutné prijať záver, že nastal aj objektívny nárast životných nákladov.

12.6. Zo strany povinného bolo určené výživné zodpovedajúce jeho potenciálnym možnostiam a schopnostiam. Nebolo opomenuté, že obaja rodičia majú zákonnú vyživovaciu povinnosť, pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že matka uhrádza väčšinu výdavkov navrhovateľky. Zvýšená výška výživného určená povinnému podľa názoru súdu umožňuje pokryť aspoň časť odôvodnených potrieb navrhovateľky.

12.7. Súd z týchto dôvodov po vykonanom dokazovaní rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. a II. tohto rozsudku a teda aj návrh navrhovateľa vo zvyšku zamietol.

13. Otcovi ako povinnému z vyživovacej povinnosti vzniklo od podania návrhu, t.j. od 24.03.2025 do dňa rozhodnutia súdu, t.j. 05.09.2025 zročné výživné v celkovej výške 420,80 € €, ktoré mu súd uložil zaplatiť v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Zvýšenie výživného je o 80,- € (rozdiel medzi pôvodnú výšku výživného 100,- € mesačne a zvýšenou výškou výživného 180,- € mesačne). Zročné výživné bolo vypočítané za pomernú časť mesiaca marec 2025, t.j. 8 dní = 20,80 € + zročné výživné za mesiace 4/2024 – 8/2025, t.j. 5 x 80 = 400 €, t.j. spolu 420,80 € (výrok III. rozsudku).

14. Rozhodnutím o zvýšení vyživovacej povinnosti zároveň došlo k zmene rozsudku, ktorým bolo naposledy určené výživné na navrhovateľku, a to rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 24P/34/2020-83 zo dňa 02.02.2021 (výrok IV. rozsudku).

15. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok V. rozsudku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1 § 365 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok alebo návrh na výkon rozhodnutia podľa 4. časti zákona č. 161/2015 Z.z. - Civilný mimosporový poriadok.